

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра культурології та інформаційної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри культурології
та інформаційної діяльності

Ю.С. Сабадаш

«19» січня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВДЗП ІСТОРІЯ ТЕАТРУ ТА КІНО**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма усі ОПП
(назва)

спеціальність _____
(код та найменування спеціальності)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

факультет _____
(назва факультету)

Робоча програма вибіркової дисципліни загального вибору «Історія світової культури» для студентів усіх ОПП, ОС «Магістр», денної та заочної форм навчання.

Розробники:

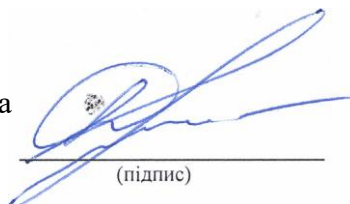
Сабадаш Ю.С. доктор культурології, професор кафедри культурології та інформаційної діяльності МДУ;

Дабло Л.Г. кандидат культурології, старший викладач кафедри культурології та інформаційної діяльності МДУ.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри культурології та інформаційної діяльності МДУ

Протокол від «19» січня 2021 року, №9

Завідувач кафедри культурології та інформаційної діяльності

(підпис)

Ю. С. Сабадаш

©Сабадаш Ю. С, Дабло Л.Г. 2021 рік
©МДУ, 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань	Вибіркова	
Модулів – 3	усі ОПП	Рік підготовки	
Змістових модулів – 5		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання - 1 Реферативне дослідження		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних –30 самостійної роботи студента -59		Освітній рівень ОС «Магістр»	Лекції
	14 год.		6 год.
	Семінарські		
	16 год.		6 год.
	Лабораторні		
	-		-
	Самостійна робота		
	51 год		69 год
	Індивідуальні завдання:		
	9 год		
Вид контролю			
Залік -4 й семестр			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 37/63

навчання - для заочної

форми навчання -18/82

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу – оволодіння студентами знаннями про історію театрального та кіномистецтва; систематизація знань про генезу театру; місце і значення кіномистецтва у розвитку світової культури; особливості національного театру і кіно; основні методологічні дослідження та наукові концепції щодо еволюції театрального та кіномистецтва.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Програма вибіркової дисципліни загальної підготовки «Історія театру та кіно» для ОС «Бакалавр» є важливою складовою частиною професійної підготовки майбутніх фахівців та передбачає забезпечення всебічного розвитку студентів, їхньої загальної та фахової культури. Все це необхідно для подальшої практичної діяльності, повноцінного функціонування в культурному просторі України та світу.

Завдання:

- ознайомити студентів із базовими категоріями історії культури і мистецтвознавства на прикладі драматургії, театру та кіномистецтва;
- визначити пріоритетні напрями еволюції театрального мистецтва у європейській культурі, специфіку його жанрів, стилів, образно-символічних особливостей та співвідношення із загальною картиною світу епохи;
- виявити національну специфіку українського театру як органічної складової світового театрального процесу;
- окреслити сучасний стан і перспективи розвитку світового і вітчизняного театру у ХХІ ст.;
- освітні (повідомлення студентам цілісної сукупності парадигмальних знань з історії та теорії світового і вітчизняного кінематографу на прикладі конкретного розмаїття жанрів, стилів, ідейно-естетичних напрямів та творчих здобутків окремих персоналій);
- виховні (естетичне та морально-етичне виховання особистості засобами кіно; прищеплення високих художніх смаків та здатності до глибинного духовного переживання цінностей);
- розвиваючі (розвиток здатності студента до усвідомленого культурологічного аналізу тексту кіно як віддзеркалення картини світу доби, уміння професійно оцінювати ідейно-художній рівень того чи іншого явища в кіномистецтві).

Знати:

- характерні особливості театрального мистецтва основних культурно-історичних епох (античність, Середньовіччя, Відродження, класицизм і бароко, романтизм, авангард, постмодерн);
- національну своєрідність українського театрального мистецтва від середньовічних часів допочатку ХХІ ст., специфіку вітчизняних інтерпретацій смислів культури відповідних епох у театральному процесі;
- тенденції розвитку і стильове розмаїття сучасного театру у світі й в Україні;
- особливості національних шкіл кінематографії: російський монтажний кінематограф 20-х рр.; німецький експресіонізм; французьке «фотогенічне» направлення, післявоєнний італійський неореалізм та «нову хвилю» у Франції; «поетичне кіно» в Україні; голівудський кінематограф;
- філософсько-культурологічні ідеї, концепти, парадигми та особливості їх кінематографічних варіацій.

Вміти:

- оперувати основними театрознавчими поняттями, уміння співвідносити їх із відповідними культурологічними категоріями;
- здійснювати культурологічний (філософський, ціннісно-смысловий, семіотичний) аналіз театральних процесів тої чи іншої епохи та кіномистецтва, уміння включати феномен театру у загальне світоглядне поле доби;
- надавати естетичну і культурологічну оцінку сучасним явищам у розвитку театру та кіномистецтва;
- встановлювати адекватну систему міждисциплінарних зв'язків філософії, культурології, мистецтвознавства;
 - застосовувати отримані знання у майбутній професійній діяльності.

Компетентності

- набуття знань у галузі історії театрального та кіномистецтва, вміння їх мобільно застосовувати у майбутній професійній діяльності;
- уміння спілкуватися з експертами інших сфер діяльності по актуальних проблемах розвитку професійної сфери;
- вивчення та узагальнення творчості видатних драматургів та майстрів театру та кіно в різних країнах світу;
- сформованості власних ідейно-мистецьких поглядів і принципів;
- здатність до аналізу досвіду організації театральної справи в різних країнах світу при розбудові сучасного професійного та аматорського театрів, постановки театралізованих вистав;
- вироблення професійних орієнтирів щодо майбутньої виховної діяльності.

Курс «Історія театру і кіно» складається з 6 змістовних модулів: «Загальний історичний огляд становлення та розвитку театрального мистецтва у світовій культурі», «Концептуальні засади розвитку театрального мистецтва XIX-XX ст.», «Витоку українського театру», «Світоглядна рефлексія мистецтва кіно I-ї половини XXст. у світлі пріоритетів модерну та неklasичної картини світу», «Філософсько-естетичний дискурс кіномистецтва в контексті ціннісно-смыслового протистояння проектів модерну та постмодерну», «Розвиток кіно в парадигмі постмодерну».

Формою підсумкового контролю з курсу є залік.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ I. ІСТОРІЯ ТЕАТРУ

Змістовий модуль 1. Загальний історичний огляд становлення та розвитку театрального мистецтва у світовій культурі

Тема 1. Драматургія і сценічне мистецтво доби Античності.

Історичне значення античного театру. Зародки театру у первісному суспільстві. Виникнення основних театральних жанрів. Давньогрецька міфологія – «арсенал і підґрунтя» грецького мистецтва, театру зокрема. Драматургія Давньої Греції. Сценічне мистецтво Давньої Греції. Організація театральних вистав, роль у цьому держави. Театр Античного Риму. Театр Римської республіки. Витоки римського театру. Обрядові ігри й жартівливі пісні італійських землеробів; фесценніни. Сценічне мистецтво Давнього Риму. Римські актори. Їх соціальний стан і безправне положення. Езоп – актор-трагік. Росцій – актор-комік. Особливості їх акторської майстерності. Римський театр імператорської доби. Загальна характеристика театру імператорської доби.

Основні жанри римського театру доби імперії. Пантоміма – спадкоємиця вимерлої трагедії, сольний танець актора, як правило, на міфологічний сюжет. Пірриха – балет, що виконувався ансамблем танцівників і танцівниць. Мім як найбільш розповсюджений жанр доби імперії.

Тема 2. Театр доби Середньовіччя та Відродження

Загальна характеристика життя суспільства доби Середньовіччя. Етапи розвитку феодального устрою: раннє середньовіччя (V–XI ст.) і зріле (XII–середина XVIст.)
Формування і розвиток міст – головних осередків політичного, соціально-економічного й культурного життя народів. Релігія – як панівна форма ідеології феодального суспільства. Вплив християнської релігії на розвиток філософської думки і культурно-естетичне життя доби Середньовіччя. Народні джерела театральної культури доби Середньовіччя: селянські забави, обряди, свята. Роль лицарської лірики і роману в розвитку феодальної культури. Гістріони: коміки-буфони, жонглери, трубадури; їх вплив на формування театральних жанрів доби середньовіччя. Синкретизм мистецтва гістріонів.

Літургійної драми. Напівлітургійна драма (XI–XIIIст.). Поширення міраклів у XIVст. Містерія – основний жанр релігійного театру доби Середньовіччя. Особливості виставляння мораліте, поступове наближення жанру до фарса. Сатира – головне наповнення фарсу. Місце театру доби Середньовіччя в контексті розвитку світового театру.

Сутність епохи Відродження. Визначальна риса духовно-естетичного життя епохи Ренесансу – звернення до культурної спадщини античного світу. Особливості ренесансного гуманізму. Передумови формування театрального мистецтва доби Відродження. Італійський театр доби Відродження. Основні напрямки розвитку театрального мистецтва Італії XVI ст. – комедія дель арте. Драматургія. Створення ярусного театру (1637). Теларійні і кулісні декорації.

Своєрідність характеру англійського гуманізму: протистояння аристократичного і демократичного напрямків; зближення народних і гуманістичних традицій у мистецтві, зокрема, в англійській драматургії. Устрій театру. Актори. Формування англійського професійного театру. Придворний, приватний і публічний театри. Побудова спеціальних театральних приміщень. Театр «Глобус». Акторське мистецтво англійського театру.

Змістовий модуль 2. Концептуальні засади розвитку театрального мистецтва XIX–XX ст.

Тема 3. Театр першої половини XIX століття (театр доби Романтизму) та другої половини XIX – початку XX століття

Французький театр. Руйнування класицистських канонів у французькому театрі кінця XVIII – початку XIX ст. Театральні маніфести 1820 років і боротьба за романтичний театр. Драматургія. Роль мелодрами у ствердженні ідеалів і естетики романтизму на французькій сцені.

Французька романтична драма. В.Гюго (1802–1885) – провідний драматург-романтик першої половини XIX ст. Особливості його творчості: органічне поєднання виражальних засобів романтизму і реалізму. Ігрове начало в драматургії П.Меріме. Олександр Дюма-батько (1802–1870). «Романтизація» історичних перипетій в драматургії: «Генріх III та його двір», «Нельська башта». Оноре де Бальзак (1799–1850) – засновник реалістичного напрямку у французькій драматургії.

Німецький театр. Особливості історичної ситуації Німеччини на рубежі XVIII–XIX ст. і першої половини XIX ст. Вплив культури Франції періоду формування і розвитку романтизму й реалізму на духовне життя Німеччини першої половини і середини

XIX ст. Філософський характер німецького романтизму; йєнський гурток романтиків і його театральні концепції брата Шлегелі, Новаліс).

Англійський театр. Історичні особливості розвитку Англії початку і середини XIX ст. Твори Шекспіра – як основа репертуару англійських театрів: локальний вплив нової англійської драматургії на національне сценічне мистецтво.

Французький театр. Драматургія. Виникнення нових художніх напрямків (натуралізм, неоромантизм, символізм). Становлення натуралістичного театру у Франції. Театральні естетичні ідеї Еміля Золя. Еміль Золя (1840-1902) і його драматургія («Тереза Ракен», «Спадкоємці Рабурдена»). Неоромантизм в європейському театрі кінця XIX століття.

Скандинавський театр. Драматургія. Поетика «нової драми» і передумови виникнення режисерського театру. Генрік Ібсен (1828–1906) як засновник «нової драми».

Німецький театр. Вплив нових художніх течій, в першу чергу, натуралізму, на театральне мистецтво Німеччини. Філософія Ніцше і її вплив на німецьку драматургію і мистецтво сцени. Драматургія: Гергардт Гауптман (1862–1946) – видатний представник німецької драматургії кінця XIX – початку XX ст.

Англійський театр. Історичні особливості розвитку Англії на рубежі XIX – XX ст. Інтенсивність англійської естетичної думки, різнобарв'я літературно-художньої інноваційності. Драматургія. Оскар Уайльд (1856–1900) – видатний англійський драматург і теоретик мистецтва та його принципи теорії «мистецтва для мистецтва».

Італійський театр. Історичні особливості становлення італійської держави після Рісорджименто. Виникнення національної реалістичної школи – веризму та його роль у національно-культурному об'єднанні країни. Драматургія. Утвердження соціальної проблематики уверистської драматургії.

Тема 4. Основні напрямки розвитку театру XX століття

Особливості історичного процесу розвитку Західної Європи і США. Формування нових художніх течій і напрямків як відображення світоглядних і філософських позицій часу. Французький театр. Драматургія. Французький театральний авангард. Французька «інтелектуальна драма»: драматургія Жана Жироду (1882–1944): «Троянської війни не буде», «Електра», «Божевільна з Шайо» та ін. Жан Ануй (1910–1987) – видатний драматург. «Драма абсурду»: акцентація ірраціоналістичних проявів людської свідомості, ускладнення метафористичності образної мови, широко аспектне використання традицій трагіфарсу і гротеску, а також політичної сатири; притаманна естетиці модернізму подальша деструктуризація реалістичних прийомів відображення дійсності.

Політичний театр Німеччини. Режисерська діяльність Ервіна Піскатора (1893–1966). Експериментаторський характер його режисури, втілення ідеї політичного театру в його сценічних інтерпретаціях. Бертольд Брехт як режисер і організатор театральної справи. Особливості його режисури. Робота Б.Брехта з композитором К.Вейлем, художником К.Неєром, акторами: О.Вайгель, Е.Бушем, Л.Леня. Діяльність «Дойчес театр» у Берліні (відкритий 1983 р.).

Арнольд Уескер (нар. 1932) – представник нової соціальної драми Англії. Соціально-психологічні драми «Ячмінний суп із куркою», «Коріння», «Кухня», «Картопля до всіх страв». Театр і акторське мистецтво. Розмаїтість театального життя Англії. Діяльність театру «Олд Вік» як театру шекспірівського репертуару. Збереження англійських класичних традицій. Високий художній рівень постановок. Видатні актори цього сценічного колективу: С.Торндайк, Дж.Гілгуд, Л.Олів'є, Р.Річардсон та ін.

Театр США. Драматургія. Історичні особливості розвитку Сполучених штатів Америки. Зв'язок драматургії і сценічного мистецтва США з європейською театальною культурою. Драматургія Юджина О'Ніла (1888–1953) – одного з найкрупніших драматургів США першої половини XX ст. Еволюція творчості. Б.Шоу і сучасному репертуарі у п'єсах Л.Хеллман. Позабродвейські театри.

Розвиток у другій половині ХХ ст. поза-поза-бродвейських театрів, які відбивали настрої ліворадикальної молоді: «Лівінг-тієтр» на чолі з Дж. Беком і Дж.Мелана (створений 1951 р.), «Хліб і лялька» («Бред енд Ааппат» на чолі з П.Шуманом (створений 1961 р.) – нестационарних (пересувних) політичних агітаційно-масових сценічних колективів. Розвиток негритянського театру у післявоєнні роки, створення нових труп: Вільного негритянського театру, «Лафайєту» у Гарлемі. Провідні чорношкірі актори: П.Робсон (1898–1975) і С.Пуатьє. Університетські театри США: значення їх аматорської діяльності.

Змістовий модуль 3. Витоки українського театру.

Тема 5. Джерела українського театру. Шкільний театр і драматургія

Зародки драми і театру в іграх і обрядах. Ускладнення ігрових обрядів у зв'язку з переходом до землеробства. Різноманітність зв'язків трудової діяльності та життєво-побутових явищ з мистецтвом. Збільшення драматичних елементів у народних іграх та обрядах. Магічне осмислення народних обрядів. Елементи гри у купальських, весільних, похоронних обрядах. Скоморохи. Мистецтво скоморохів.

Ляльковий театр. Вертеп як одна із форм українського народного театру. Походження вертепу в Україні. Вертепна драма та її зв'язки з українськими народними звичаями різдвяного колядування, мистецтво скоморохів, практикою шкільного театру. Обладнання вертепних видовищ. Сюжети вертепного театру.

Шкільний театр. Створення православних шкіл в Україні. Включення до програм навчання духовних шкіл завдань загальноосвітнього та культурологічного циклу на кшталт європейської школи. Розвиток українського шкільного театру в першій половині ХVІІ ст. (Києво-Могилянська академія. Чернігівський, Харківський, Переяславський колегіуми). Твори історично-патріотичної тематики (драми Довгалевського, Ф.Прокоповича, М.Козачинського та ін). Драматургія та реформаторська діяльність Феофана Прокоповича. Трагедокомедія Феофана Прокоповича «Володимир».

Тема 6. Становлення українського професійного театру (театр кінця ХVІІІ – першої половини ХІХ століть)

Перший етап: особливості розвитку допрофесійного українського театру. Гуманістичні ідеї українського філософа Григорія Сковороди та їх вплив на формування прогресивних поглядів української інтелігенції та освіти. Репертуар кріпацького театру (оперні, балетні та драматичні вистави). Актори кріпацького театру. Режисура та сценічне оформлення кріпацького театру. Т.Г.Шевченко та М.С.Щепкін про долю акторів-кріпаків. Кріпацькі театри Фролова-Багрієва та Троцинського на Полтавщині, Тарновського та Щирая на Чернігівщині, Ільїнськогон на Волині, Хорвата на Харківщині.

Розвиток українського народного театру кінця ХVІІІ - першої половини ХІХ ст. Поширення вертепу. Зв'язок української народної драми з літературними джерелами. Інтермедія як самостійна форма українського народного театру. Значення інтермедії для подальшого розвитку української драматургії. Другий етап - народження професійного українського театру і драматургії. Державна політика в галузі театрального мистецтва. Українське-російські, польські та російські театри. Театральні трупи Штейна, Калиновського, Млотковського. Їх репертуар. Драматургія І.Котляревського (1769-1838 р. р.) та її значення для розвитку українського професійного театру.

Театральні реформи М.Щепкіна - одного із засновників і акторів Полтавського театру. Значення української драматургії для реформаторської діяльності і творчої долі М. Щепкіна. М.Щепкін і Т.Шевченко.

Харківський театр (1789-1812 рр.). Г.Квітка-Основ'яненко (1778-1843 рр.) - директор і режисер Харківського театру. Репертуар і актори Харківського театру. Особливості світогляду Г.Квітки-Основ'яненка.

Драматургія Т.Шевченка та вплив на формування реалістичного методу української літератури і мистецтва, розвиток української драматургії зокрема. Акторське мистецтво кінця XVIII – першої половини XIX століття. Особливості формування українського професійного акторського мистецтва. Акторська майстерність М.Шепкіна, К.Соленика, І.Дрейсіга, Т.Пряженківської, Л.Млотковської. Значення української драматургії та творчої діяльності Котляревського, Квітки-Основ'яненка, Шевченка, М.Щепкіна для формування реалістичного методу і професіоналізації національної акторської школи. Особливості розвитку театру на західно-українських землях.

Тема 7. Український театр другої половини XIX століття

Боротьба українських митців за репертуар та його реалістичну спрямованість. Організація українського національного театру, як справа великої політичної ваги.. Створення і діяльність професійних труп. Театральна діяльність і драматургія М.Л.Кропивницького (1840-1910 р.р.) – організатора професійного театру, послідовника реформаторської діяльності М.Щепкіна.

Театральна діяльність і драматургія М.Л.Старицького (1840-1904 р.р.). Робота над підвищенням професійного рівню акторського складу трупи. Виховання акторів на основі єдиної художньої системи. Поєднання сучасного репертуару з високим виконавським мистецтвом як прагнення відповідати високим вимогам сучасного мислення й успішного розв'язання прогресивних завдань часу.

Акторська діяльність І.К.Карпенка-Карого в аматорських гуртках та трупах М.Старицького та М.Садовського. Вплив драматургії І.К.Карпенка-Карого на подальший розвиток національної реалістичної драми, на формування української професійної режисури та виконавської майстерності.

Театральна діяльність М.К.Садовського (1856-1933 р.р.) - актора і режисера, наслідувача творчих настанов М.Л.Кропивницького. Боротьба за реалізм у театральному мистецтві й піднесення національного театру на високий художній рівень.

Театральна діяльність П.К.Саксаганського (1859-1840 р.р.) – актора, режисера, театального педагога. Боротьба за ствердження національного театру.

Акторське мистецтво другої половини XIX століття. Боротьба за реалізм у сценічному мистецтві. Роль української драматургії другої половини XIX століття у визначенні високого ступеню реалізму мистецтва сцени та художніх принципів акторської майстерності

Заньковецька (Адасовська) Марія Костівна (1860-1934 р.р.) - велика українська актриса. Акторська індивідуальність М.Заньковецької. Творчий діапазон.

Театр та драматургія на західно-українських землях. Особливості формування професійного театру на західноукраїнських землях (Галичина, Буковина, Закарпаття). Іван Франко (1856-1918 р.р.) - драматург, театральний критик, історик і теоретик театального мистецтва.

МОДУЛЬ II ІСТОРІЯ КІНО

Змістовий модуль 4. Світовий кінематограф

Тема 8. Передумови виникнення кіно і основні етапи розвитку.

Винахід французів Луї та Оюста Люмерів. Діяльність «електротеатрів» або «ілюзіонів» та їх репертуар. Жорж Мельєс, директор і режисер паризького театру «Робер Уден» та його перші ігрові фільми. Винахід Й.Тимченка, М.Любимова та М.Фрейденберга

(апарат для зйомки і показу «живої фотографії» на екрані неперервного руху людей і предметів). Хрономотограф Олексія Самарського та стробограф Івана Акімова. Перша офіційна демонстрація українського кіно.

Документальне кіно. (Київ, Одеса, Харків). Хроніко-документальні стрічки, екранізація театральних вистав «Наталка Полтавка», «Богдан Хмельницький» з участю акторів українського театру М.Садовського, М.Заньковецької, І.Маряненка. Розвиток українського та російського німого кіно. Вплив зарубіжних кінокомпаній «Паті», «Гомон» на кіноринок.

Тема 9. Кіномистецтво західноєвропейських країн.

Франція – батьківщина кінематографа. Фільми – фєсерії Ж.Мельєса. «Імпресіонізм» (авангардизм) Л.Деллюка, Ж.Дюлак, Ж.Епштейна. Реалізм фільмів Ж.Віго, Р.Клера. Ж.Ренуара в 30-х р.р. Французьке кіно в роки Великої Вітчизняної війни: Марсель Карне «Вечірні відвідувачі», «Діти Райка» та ін.

Застійні явища післявоєнного періоду і «нова хвиля» та рух кіноправди 50-60 р.р.. Ведучі актори французького кіно Ж.Маре, А.Делон, Ж-П. Бельмондо, Луї де Фюнес, Бурвиль, Б.Бардо та ін. і їх творчі доробки.

Режисерська діяльність Рене Клера фільм «Порт де Ліла», «Все золото світу». Жан – Люк Годар «Декарт» французького кіно. Фільми Жана Габена «Марсельєза», «Велика ілюзія» та ін. Французька комедія як особливий жанр французького кіно. Реалізм режисерів Л.Буньюєля, А.Рене, Б.Таверньє, Л.Брессона в 70-80-х р.

Англія: заснування «Лонд-філмс» А.Корда (1932). Початок творчої діяльності А.Хічкока. Англійський документальний кінематограф Дж.Грірсона. Театральні традиції на англійському екрані Л.Олів'є. Рух «розгніваних молодих людей» і збагачення реалістичних традицій англійської кінематографії доробками. Л.Андерсена, К.Рейса, Т.Річардсона та ін. Діяльність «незалежних» режисерів і продюсерів в 80-90-х р.р.

Італія: розквіт італійського німого кіно в 1912-1913р.р., історичний та пригодницький жанр в кінематографі 1914- 1930 р.р.. Вплив зарубіжного кіновиробництва на італійський кіноринок. Неореалізм італійського кіно в 40-50-х р.р. в творчості Р.Росселіні, В. Де Сіка, Р.Кастеллані, Дж.Де Сантіса та ін. Показ самотньої людської особистості в фільмах режисерів Ф.Феліні, А.Вісконті, М.Антоніоні, П.Джермі.

Поява нового класичного жанру італійського кіно сатиричної моральної «комедії по-італійськи» в 60-х р. Політичне кіно в 70-80-х р.р.. Комерційне кіно 90-х. Творчість акторів А.Сорді, У.Тоньяцці, С.Лорен, Д.Мазіні, Дж.М.Волонте, Л.Вентура, М.Мастрояні, М.Плачидо та ін.

«Нове іспанське кіно» в творчості режисерів К.Саура, М.Пікасо, М.Камуса.

Експресіонізм кінематографії Німеччини. Німецький кінематограф на початку другої світової війни. Кіно ФРН та НДР перше повоєнне десятиліття. Фільми Б.Віккі, К.Вольфа, І.Кунерта В,Штаундте, К.Вольфа та ін. Діяльність кіностудії «ДЕФА».

Діяльність польських кінематографістів. Документальні та ігрові фільми. Антивоєнні фільми Леонарда Бучковського та Ванди Якубовської, Єжи Кавалеровича, Анджея Мунка, Анджея Вайди.

Героїка визвольної боротьби в кіно (Сербія, Хорватія, Черногорія, Чехія, Словачія, Албанія).

Фільми болгарських режисерів Д.Данковського, Л.Стайкова. румунських Л.Брату, М.Драгана, Чехословацького О.Ваври, та ін.

Кінематограф скандинавських країн (Данії, Норвегії, Швеції). Глобальні проблеми сучасності в творчості режисера І.Бергмана.

Тема 10. Кіномистецтво американського континенту.

Північноамериканське кіно. Голлівуд. Вестерн як один з основних жанрів раннього американського кіно.

Ч.Чаплін і новий комедійний жанр німого кіно. Музичне рев'ю, фільм «жахів», як спростовувачі класових протиріч в період економічної кризи США. Життя і казки Уолта Діснея.

Поява і плекання акторів «зірок» на американському кінематографічному небосхилі М.Пікфорд, Д.Фербенкс, К.Гейбл, Х.Богарт/.

Ідейна криза американського кіно в 40-50-х р.р. Подолання кризи з участю молодих режисерів С.Крамера, Ф.Копполи, Дж.Шлезінгера, С.Поллака та ін. Двоякий підхід Голлівуду до агресії США у В'єтнамі і поява цього в американській кінематографії. Підняття американських ідеалів на найвищий ступінь через нових героїв «стовідсоткових американців» у 70-80-х р.р.

Паралельний розвиток кінематографії критичного спрямування через творчість Н.Джуісона, М.Формана, М.Рітта, М.Ніколса та ін.

Комерційний потік американської кінопродукції на світовий екран: проблеми ітенденції. Кінематографія Канади та шляхи її розвитку. Перші кроки національного кіно Латинської Америки. Кінематографія Мексики, Аргентини, Бразилії, Чілі, Куби та ін. Зародження і процвітання «мильної опери». Поява «нового кіно» як наслідок реальних проблем латиноамериканських народів.

Тема 11. Кіномистецтво країн Азії.

Самобутність індійської кінематографії та її національний колорит. Тиск британської цензури на становлення індійського кіно. Раджа Капур і його внесок в формування і розвиток кінематографу.

Мелодрама – основний жанр індійського кіно. Традиції реалізму в «паралельному кіно» і «новоіндійські хвилі». Творчість прогресивних режисерів С.Рея, С.Сена, Р.Гхатака, Ш.Бенегала і відтворення ними на екрані життя сучасної Індії.

Становлення кінематографії Китаю. Три напрямки розвитку кіно в 50-х р.р. Соціалістичні ідеї в кінематографії в 60-х р.р. «Культурна революція» і занепад кіномистецтва.

Пошуки стилю, форм, художніх засобів у відродженому кінематографі 80-х р.

Японське кіно. Вплив традиційного японського театру на формування раннього кіно. Формування прогресивного напрямку «кейко ерга» тенденційний фільм в кінці 20-х р.р. та національного стилю японського кіно в 30-х р.р. Організація «незалежного» кіно і творчі пошуки режисерів С.Ямамото, Т.Імаї, К.Сінда в 50-х р.

Нові течії в японському кіномистецтві в творчості М.Кобаяої, Н.Осіма, С.Імамура, А.Куросава.

Тема 12. Кіно початку третього тисячоліття

Кіно першого десятиліття XXI ст. Актуальні тенденції Всеваддя суб'єктивності в авторських кінохронотопах. Вплив новітніх технологій на трансформацію мови кіно.

Естетика кліпу та її використання в оповідальних структурах кіно. «Делікатеси» (1990) та «Амелі» Жана Сьера Жене і Марка Каро. Кліпова стилістика у фільмі Денні Бойка «На голці» (1997). Дослідження граней віртуального світу у кінофантастиці Девіза Кроненберга «ExistenZ» (1999) (у перекладі – «Екзистен Ція»), присвяченій темам комп'ютерних ігор та віртуальної реальності.

Своєрідність реалізму братів Дарденнів (Бельгія) у фільмах «Син» (2002), «Дитя» (2005).

Спецефект як характерний засіб виразності цифрової доби. Творчість Роберта Земекіса: місце спецефектів в естетичній структурі його фільмів. «Новий сюрреалізм» Мішеля Гондрі: «Наука сну» (2006), «Пере-мотка» (2007).

Гіперреальні екранні світи: спроби їх естетичного освоєння. Використання міфологічних і середньовічних сюжетів у сучасному кіно («Володар перснів», «Гаррі Поттер», «Пірати Карибського моря», «Троя», «300», «Одіссея», «Аватар» тощо). Еволюція фільмів-катастроф. «Матриця» творчого тандему Вачевські – фільм-попередження: філософія «безтілесного буття», параметри віртуального світу, тех-нічний рівень виконання (постановка бойових сцен Джона Ву).

Кіно і комп'ютерна гра – практика взаємовпливів. Поєднання естетики акторської гри та комп'ютерної гри, інтерпретація ігрових принципів зворотності часу, варіативності майбутнього, інших ігрових принципів та анімаційних фрагментів у фільмі Тома Тиквера «Біжи, Лоло, біжи!» (1998).

Фільм Гаса Ван Сента «Слон» (2003) – реконструкція подій методом комп'ютерної гри. Особливості траєкторії руху та маршрутів кінокамери. Вільна часова конструкція як збільшення свободи моделювання екранного часопростору.

Змістовий модуль 5. Українське кіномистецтво.

Тема 13. Українське кіно ХХ ст.

Становлення дожовтневого кінематографу та його вплив на подальший розвиток кіномистецтва. Пошуки нових форм та збагачення кіномови.

Заснування 1922 р. Всеукраїнського фото кіноуправління. 1928 р. київська кінофабрика (Київську кіностудію ім. О.Довженка) – одну з найбільших та найсучасніших на той час у світі. Педнання революційної тематики з традиційною для попереднього періоду мелодрамою та пригодницькими жанрами («Укразія» П.Чардиніна; «Сумка дипкур'єра», «Ягідка кохання» Олександра Довженка). Поява екранізації класичних творів національної літератури – «Тарас Трясило», «Микола Джеря», «Борислав сміється».

1925 р. поява кінофільму Сергія Ейзенштейна «Броненосець Потьомкін», що увійшов в десятку кращих фільмів світового кінематографу і став візитною карткою Одеси. Нова модерністська течія (Лесь Курбас, Майк Йогансен, Юрій Яновський).

Фільми О.Довженка «Звенигора» (1928), «Арсенал» (1929), «Земля» (1930) – «українське поетичне кіно». Документальна стрічка 1930 р. Дзиги Вертова «Симфонія Донбасу» – перший звуковий фільм.

1930-ті кон'юнктурним поверненням до національно-історичної тематики. Фільми «Щорс» (1939) Олександра Довженка і «Богдан Хмельницький» (1941) Ігора Савченка — дивовижне поєднання вимушеної заангажованості держзамовлення і очевидної режисерської та акторської обдарованості.

Створення нового типу кінопубліцистики у роки другої світової війни в фільмах О.Довженка «Битва за нашу Радянську Україну», «Перемога на Правобережній Україні», документальне кіно режисерів Г.Юдіна, Г.Тасіна, В.Беляєва та ін. Розвиток кращих традицій кіномистецтва у фільмах про війну режисерами В.Довганем, Т.Левчуком, В.Івченком, Л.Биковим.

Творчість І.А.Савченка: «Вершники», «Богдан Хмельницький», «Іван Нікулін – російський матрос», «Тарас Шевченко». Фільм про воєнні роки «Третій удар».

Екранізація літературних творів «За двома зайцями» В.Іванова, «Помилка Оноре де Бальзака» Т.Левчука, «Камінний хрест» Л.Осики, «Тіні забутих предків» С.Параджанова, «Овід2 М.Машенка та ін.

Творча діяльність Сергія Параджанова. Новий жанру кіно – фільми-спектаклі «В степах України» Т.Левчука, «Мартин Боруля» О.Швачка, «Запорожець за Дунаєм» В.Лакошника та ін.

Новий жанру кіно – фільми-спектаклі «В степах України» Т.Левчука, «Мартин Боруля» О.Швачка, «Запорожець за Дунаєм» В.Лакошника та ін.

Фільми, які здобули визнання і за межами України – повчальна казка для дітей «Чорна курка, або Підземні жителі» Віктора Греся та «Вавилон ХХ» Івана Миколайчука. Резонансні фільми Михайла Белікова «Ніч коротка» та «Які ж були ми молоді», «Каштанка» і «Відлюдько» Романа Балаяна.

Активізація документальної публіцистики, демонстрація сторінок забороненої історії. Чорнобильська трагедію Ролана Сергієнка, фільм «Дім – рідна земля» Олександра Ковалю, «Я єсть народ» та «Ой горе, це ж гості до мене» Павла Фаренюка.

Висвітлення раніше табуєваних тем і в ігровому кіно – «Лебедине озеро. Зона» Ю. Ілленка, «Останній бункер» В. Ілленка, «Голод 33» О. Янчука, «Вінчання зі смертю» М. Машенка, «Вишневі ночі» А. Микульського, «Страчені світанки» Г. Кохана. Екранізація зарубіжної класики – «Нові пригоди янки при дворі короля Артура» (режисер В. Гресь за Марк Твен), «Співачка Жозефіна» (режисер С. Маслобойщиков за прозою Ф. Кафки).

Тема 14. Український кінематограф доби Незалежності

Активне проникнення постмодерністських ідей в творчість українських кінорежисерів. Створення приватного кіновиробництва, що призводить до падіння кіновиробництва. На початку 2000-х виходять фільми, які набули широкого резонансу, в тому числі за кордоном – «Молитва за гетьмана Мазепу» Ю. Ілленка (участь в «Берлінале»), «Мамай» О. Саніна (номінація на Оскар), анімаційний «Йшов трамвай №9» С. Ковалю («Срібний ведмідь» на Берлінале та багато інших нагород), документальний серіал «Війна. Український рахунок» С. Буковського. Держава починає надавати підтримку молодим, що дозволяє протягом 2005–2006 років реалізувати багато дебютів, серед яких високу художню якість і певною мірою символізм мають «Кіноманія» Г. Яровенко, «Пересохла земля» Т. Томенка, «Viva Vita, або Доктор Рижик» О. Бойко, «Філософія» А. Пасікової, «Світлячки» і «Рай» Н. Кошман, «Божичі» А. Харченко. Створення приватних студій, ігрові фільми починають випускати телеканали. 2006 року Україна (кіноінженер В. Кокуш) – технічний Оскара за винахід кранів з дистанційним управлінням.

Творчість режисерів: Кіра Муратова, Юрій Ільєнко, Роман Балаян, Олесь Санін, Олександр Шапіро, Сергій Лозниця, Єва Нейман, Алан Бадоев, Іван Кравчишин, Олександр Кириєнко.

Фільми режисерки К. Муратової: «Другорядні люди» (2001 р.), «Чеховські мотиви» (2002 р.), «Настроювач» (2004 р.), «Два в одному» (2007 р.), «Мелодія для шарманки» (2009 р.). Художня стрічка «Мамай» (2003 р.) режисер О. Санін.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем								Кількість годин					
	денна форма							заочна форма					
	усього	у тому числі						у тому числі					
		лекції	практ.	сем	лаб	інд	с.р.	усього	лекції	сем	лаб	інд	с.р.
Модуль I. Історія театру													
Змістовий модуль 1. Загальний історичний огляд становлення та розвитку театрального мистецтва у світовій культурі													
Тема 1. Драматургія і сценічне мистецтво доби Античності	6	1		2			3	5				1	4
Тема 2. Театр доби Середньовіччя та Відродження	8	1		2		1	4	6	2				4
Всього годин:	14	2		4		1	7	11	2			1	8

Змістовий модуль 2. Концептуальні засади розвитку театрального мистецтва XIX–XX ст.													
Тема 3. Театр першої половини XIX століття (театр доби Романтизму) та другої половини XIX – початку XX століття	5	1		1			3	6	1				5
Тема 4. Основні напрямки розвитку театру XX століття	7	1		1		1	4	8		2		1	5
Всього годин:	12	2		2		1	7	14	1	2		1	10
Змістовий модуль 3. Витоки українського театру.													
Тема 5. Джерела українського театру Шкільний театр і драматургія	8	2		2		1	3	8		2		1	5
Тема 6. Становлення українського професійного театру (театр кінця ХУІІІ – першої половини XIX століть)	7			2		1	4	7	1			1	5
Тема 7. Український театр XX століття	8	1		2		1	4	6				1	5
Всього годин:	23	3		6		3	11	21	1	2		3	15
Модуль ІІ. Історія кіно													
Змістовий модуль 4. Світовий кінематограф													
Тема 8. Передумови виникнення кіно і основні етапи розвитку.	5	1					4	6		2			4
Тема 9. Кіномистецтво західноєвропейських країн.	8	1		2		1	4	7	1			1	5
Тема 10. Кіномистецтво американського континенту.	6	1				1	4	6				1	5
Тема 11. Кіномистецтво країн Азії.	5					1	4	3					3
Тема 12. Кіно початку третього тисячоліття	2	1					1	5				1	4
Всього годин:	26	4		2		3	17	27	1	2		3	21
Змістовий модуль 5. Українське кіномистецтво.													
Тема 13. Українське кіно XX ст.	6	1					5	9				1	8
Тема 14. Український кінематограф доби Незалежності	9	2		2		1	4	8	1				7
Всього годин:	15	3		2		1	9	17	1			1	15
Модуль ІІІ													
ІНДЗ						9						9	
Усього годин	90	14		16		9	51	90	6	6		9	69

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.

№ з/п	Назва теми	години	
		Ден.	Заоч.
1	Тема .Драматургія і театральна практика доби Античності. 1. Походження давньогрецького театру. Культ Діоніса і театр. 2. Діяльності афінського театру. Облаштування театральної будівлі і організація вистав. 3. Драматургія Давньої Греції. 4. Витоки римського театру. Обрядові ігри й жартівливі пісні італійських землеробів; фесценніни. 5. Організація видовищ у Стародавньому Римі. 6. Творчість Лівія Андроника, Гнея Невія, Тіта Макція Плавта, Публія Теренція Афра, Луція Анея Сенеки. 7. Архітектура давньоримського театру.	4	2

2	<p>Тема. Театр у Середні віки та Відродження</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні жанри Середньовічного театру. 2. Мистецтво гістріонів та їх роль у формуванні європейського театру IX-XII ст. 3. Розвиток духовної драматургії: літургійна та напівлітургійна драма. 4. Міраклі, містерія, мораліте як жанри середньовічного театру. 5. Порівняльна характеристика театрального мистецтва доби Середньовіччя з античністю. 6. Витоки Італійського театру епохи Відродження. 7. Трагедія, комедія, пастораль. 8. Театрально-естетичні принципи комедії Дель арте. Типи масок 9. Творчість У.Шекспіра – найяскравішого драматурга доби Відродження. 10. Театральна архітектура і декораційне мистецтво Італії XVI-XVII ст. 		
3	<p>Тема. Європейський театр Нового часу та I пол. XX ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Творчість провідних французьких драматургів епохи класицизму: П'єр Корнель, Жан Расін, Жан Батист Мольєр. Вплив «Комеді Франсез» на розвиток європейського театру. 2. Англійський театр епохи Просвітництва. Поява нових жанрів: міщанська драма, баладна опера, комедія моралі. 3. Французький театр епохи Просвітництва. Творчість французьких драматургів: Ален Рене Лесаж, Вольтер, Дені Дідро, Філіпп Детуш, П'єр Бомарше та ін. 4. Італійський театр XVIII ст. Творчість провідних драматургів: Карло Гольдоні, Карло Гоцці, Вітторіо Альф'єрі. 5. Німецьке Просвітництво в драматургічних творах Генріха Гете, Фрідріха Шиллера, Готгольда Лессінга. 6. Романтизм, реалізм та символізм у європейському театрі. 7. Творчий шлях А.Антуана, О.Брама та Г.Крега. 8. Творчий шлях С.Бернар, Е.Дуже, Е.Россі та Т.Сальвіні. 9. Модернізм у театральному мистецтві Європи початку XX ст. 	2	-
4	<p>Тема. Різноманіття сучасної театральної картини світу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Театральні експерименти Єжи Гротовського, Пітера Брука, Роберта Вільсона. Фізичний театр Ромео Кастелуччі. 2. Практика відновлення театру тіней, поєднання його з сучасним танцем (театр «PILOBOLUS»). 3. Драматургія Тома Стоппарда, її втілення на сценах театрів РАМПП та «Вільного театру». 4. Вуличний перформативний театр. Експерименти зі сценографією, віртуальним простором та мережею Інтернет. Відновлення ритуальних практик та античних містерій (театр А. Васільєва). 5. «Нова драма» як сучасний виклик класичній драматургії (Сара Кейн, Мартін МакДонах, брати Дурненкови, Яблонська, Сігарєв). 6. Авін'йонський театральний фестиваль. 7. Сучасні українські театри («ДАХ», «Вільна сцена» та ін. Режисура Аттілі Віднянського). 8. Найвеличніші татри світу. 	2	2

5	<p>Тема. Український театр: основні етапи розвитку та становлення.</p> <ol style="list-style-type: none"> Український вертеп. Становлення українського професійного театру (український театр кінця ХУІІІ-першої половини ХІХ століття). Драматургічна творчість І.П.Котляревського та Г.Ф.Квітки-Основ'яненка. Театральна діяльність І.К.Карпенка-Карого та М.К.Садовського. Драматургія – вищий етап у творчості Лесі Українки. 		
6	<p>Тема. Кіномистецтво від становлення до І пол. ХХ ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> Винахід французів Луї та Оюста Люмерів. Кіно в роки першої світової війни. Салонно-психологічна драма. Особливості розвитку українського кіно. Націоналізація кіносправи. Кінохроніка Дзиги Вертова, «Ефект» Лева Кулешова. Творча діяльність С.Ейзенштейна фільм «Броненосець Потьомкін». Ранній американський кінематограф. Народження жанрів в американському кіно - мелодрама, вестерн, комедія. Народження Голлівуду - центру кінопромисловості. Голлівудська «система зірок » (з 1910-х років) Ч.Чаплін і новий комедійний жанр німого кіно. Ідейна криза американського кіно в 40-50-х р. Діяльність молодих режисерів С.Крамера,Ф.Копполи, Дж.Шлезінгера, С.Поллака та ін. 	2	2
7	<p>Тема. Шляхи розвитку світового і українського кіно у ІІ половині ХХ-початку ХХІ століття.</p> <ol style="list-style-type: none"> Західноєвропейське кіно після другої світової війни. Становлення авторського кінематографа. Великі творці авторського кіномистецтва. <ol style="list-style-type: none"> Карнавальний, поетичний світ Федеріко Фелліні. Творчість А. Тарковського. Кінотворчість Інгмара Бергмана. «Тіні забутих предків» С. Параджанова- маніфест поетичного кіно. Основні мотиви і стилістичні особливості фільмів Кіри Муратової. Українське поетичне кіно 60-70 років. Постмодернізм у світовому кіно. Сучасні досягнення національних кінематографій. <ol style="list-style-type: none"> Західноєвропейські здобутки у кіномистецтві Кіномистецтво американського континенту. Кіномистецтво країн Азії. Український кінематограф у 1990-2000 роки. 		

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	
2	-	

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Години	
		Ден.	Заоч.
1	Театр доби Середньовіччя	51	69
2	Театр і драматургія доби Класицизму		
3	Театр доби Просвітництва		
4	Театр першої половини ХІХ століття (театр доби Романтизму)		
5	Основні напрямки розвитку театру ХХ століття		
6	Український театр другої половини ХІХ століття		
7	Український театр і драматургія на рубежі ХІХ – ХХ століть		
8	Український театр ХХ століття		
9	Специфіка модерну як світоглядного проекту. Модерн і авангард: проблема співвідношення.		
10	Психоаналітичні концепції фрейдизму в теоретичних засадах західного кіноавангарду		
11	Міфологічні архетипи та ілюзорно-компенсаційні функції західного та радянського кіно - відповідь на виклик епохи.		
12	Світоглядні та художні особливості італійського кінонеореалізму		
13	Філософія життя Анрі Бергсона в кінематографічних інтерпретаціях		
14	Репрезентація концепцій неофрейдизму та ідей молодіжного бунту в фільмах американської «контркультури»		
15	Тілесність як антропологічна цінність постмодерну та її віддзеркалення в кінематографі		
16	Буття людини в постмодерністському кінематографі.		

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Вимоги для виконання СРС та ІНДЗ.

Відповідно до положень КМСОНП, студентам пропонуються до виконання різні за типом та формою завдання до змістових модулів курсу. До таких завдань належать самостійна робота (СРС) та індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ), які є невід'ємною формою набуття нових знань та навичок з курсу «Історія театру та кіно».

Виконання студентом СРС та ІНДЗ за окремими темами є обов'язковою умовою оцінювання його успішності з освоєння курсу. З метою успішного письмового виконання СРС та ІНДЗ студентам необхідно опрацювати за предметно-тематичним, алфавітним, систематичним та електронним каталогами бібліотек, джерельну базу курсу «Історія моди та дизайну» відповідно до списку рекомендованої базової та допоміжної літератури.

Згідно з діючими бібліографічними вимогами, складається перелік використаних джерел та літератури з теми СРС та ІНДЗ (розміщується в якості останньої рубрики виконаного завдання). Результати роботи подаються у письмовій формі (роздрукований та сфальцьований реферат).

СРС та ІНДЗ подаються студентом на кафедру протягом 2 днів після останнього семінарського заняття заняття для перевірки викладачем до складання заліку.

Форма подання – комп'ютерний набір, надрукований на аркушах формату А4, кегль 14, шрифт – Times New Roman, інтервал – 1, мова – українська (джерела та література подаються мовою оригіналу). Поля: ліве – 20 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Обсяг СРС та ІНДЗ (без врахування додатків) – 5-6 аркушів А4 без урахування титульної сторінки. Текст СРС та ІНДЗ подається у 3-ій особі від імені автора.

Критерії:

- змістовність
- логічність викладення матеріалу
- самостійність висновків
- дотримання вимог щодо оформлення тексту

Текст складається з наступних частин: вступу, основної частини (аналіз опрацьованих джерел з обраної теоретичної проблеми), висновків та списку опрацьованих джерел і літератури в алфавітному порядку (не менше 10 позицій).

Фактичну частину реферату становить аналіз результатів роботи з публікаціями з досліджуваної теми, тобто студент повинен структурувати отриманні знання з конкретного питання теорії книгознавства. Наприклад, застосовуючи творчий підхід, студент опрацьовує, порівнює та групує концептуальні підходи різних авторів стосовно вивчення теми (навести відомості про основних авторів та зміст публікацій, монографій, навчальних посібників, підручників, збірників праць науково-практичних конференцій тощо).

Обов'язковою умовою виконання завдання є дотримання діючих вимог до оформлення бібліографічних посилань (ДСТУ 8302:2015).

Теми реферативних досліджень з курсу «Історія театру і кіно»

1. Особливості світогляду Античної Греції та його вплив на формування театрального мистецтва.
2. Використання досвіду давньогрецького театру у театральній культурі Давнього Риму.
3. Міфологія – змістовна і ідейна основа давньогрецької драматургії.
4. Давньогрецький театр елліністичного періоду.
5. Театральної практики Античної Греції і Античного Риму: порівняльний аналіз.
6. Особливості світогляду людини доби Середньовіччя та його вплив на формування театрального мистецтва.
7. Адам де ла Аль – один з перших професійних драматургів доби Середньовіччя.
8. Християнство і театр.
9. Специфіка акторського виконання і основні засоби виразності у виставах містерій, міраклю і мораліте.
10. «Золотий вік» іспанської сцени.
11. Устрій театру і сценічна практика театру доби Відродження.
12. Театр «Глобус» і його роль у театральному житті Лондона.
13. Причини кризи ренесансного світогляду та їх відбиття у драматургії і театрі доби Відродження (Тірсо де Моліна, Кальдерон, Шекспір).
14. Класицистська естетика і її роль у формуванні театрального мистецтва Франції ХУІІ століття.

15. Творча біографія Мольєра.
16. Ствердження класицистської манери акторської гри на сцені театрів “Бургундський Готель”, Театр Марє і “Комеді Франсєз”.
17. Аналіз трагедії Корнєля «Сід» з точки зору класицистської естетики.
18. Аналіз трагедії Расіна «Андромаха» з точки зору світоглядних позицій доби Класицизму.
19. Основні філософські ідеї Просвітництва і їх втілення на театральне мистецтво ХУІІІ століття.
20. Шекспір і його роль у розвитку театального мистецтва доби Просвітництва.
21. 3. Теоретичне обґрунтування театальної естетики Просвітництва у роботах Дідро, Гете, Лєссінга і Шіллєра.
22. «Комедія звичаїв» Карло Гольдоні та її значення у розвитку театального мистецтва Італії.
23. Порівняльна характеристика акторської майстерності Марі Дюменіль і Іпполіти Клерон в контексті просвітницьких ідеалів ХУІІІ століття.
24. Веймарський класицизм.
25. Становлення режисури в англійському театрі.
26. Сценічне мистецтво Едмуна Кіна. Байрон і акторське мистецтво Кіна.
27. Використання передекспресіоністських мотивів драматургії Бюхнера у театральній практиці ХХ століття.
28. Принцип романтичної іронії у драматургії Людвіга Тіка.
29. Ежен Скріб та його так звана «добре зроблена п'єса».
30. Естетична концепція романтизму Віктора Гюґо.
31. Специфіка ваґнерівської музичної драми.
32. Поетика «нової драми».
33. Інноваційний шлях європейського театру другої половини ХІХ – початку ХХ століття.
34. Вплив філософії Ніцше на розвиток німецького театру другої половини ХІХ – початку ХХ століття.
35. Театально-естетичні ідеї Еміля Золя.
36. Веризм у музичному театрі (Італія).
37. Українська вертепна драма.
38. Театр живого актора.
39. Принципи постановки української народної драми.
40. Театрознавчий аналіз народних драм «Цар Ірод» і «Лодка».
41. Місце шкільного театру в системі культури України ХУІІ-ХУІІІ століть.
42. Засоби сценічної виразності у постановках шкільного театру.
43. Жанрова система шкільного театру.
44. Історично-патриотична тематика у шкільній драматургії.
45. Мовна інваріантність театральних труп в Україні як відображення принципів театальної політики Російської імперії.
46. Пошуки сценічного реалізму і боротьба з національно-єтнографічним обмеженням мистецтва театру у творчості М.Кропивницького, М.Садовського і П.Саксаганського.
47. Пріоритет режисури у постановницькій діяльності М.Кропивницького, М.Старицького, М.Садовського і П.Саксаганського як основний виклик часу і постановницької естетики другої половини ХІХ століття.
48. Українське акторське мистецтво кінця ХІХ століття як театральний Олімп Російської імперії: гастролі українських корифеїв на сценах імператорських театрів.
49. Роль сєнографії і музичного оформлення у режисерській діяльності М.Старицького.
50. Театральні теорії М.Вороного.

51. Боротьба нової генерації режисерів і драматургів з побутовістю і етнографізмом вистав
 52. традиційного українського театру.
 53. Театральні естетичні погляди Леся Курбаса.
 54. Театральне життя Києва на рубежі XIX-XX століть.
 55. Місце українського театру рубежу XIX-XX століття в системі європейської культури.
 56. Використання експериментального досвіду українського театру початку XX століття у сучасній режисурі.
 57. Театральні пошуки українського театру рубежу XX-XXI століть в контексті розвитку світового театру.
 58. Харківські театральні експерименти початку XXI століття.
 59. Сценографія сучасного українського театру.
 60. Історичні витоки модерну.
 61. “Модерн як незавершений проєкт” (за Ю. Хабермасом). Психологія: його ідейні джерела та основні концептуальні принципи.
 62. Психологія і мистецтво Європи доби авангарду.
 63. Психологічні ідеї в європейському авангардному кіно I половини XX ст.
 64. Біфуркація “Європа – Америка”: специфіка американського кінематографу I половини XX ст.
 65. Р. Росселліні («Рим- відкрите місто», «Пайза»).
 66. В. де Сіка («Викрадачі велосипедів», «Умберто Д.», «Дах»).
 67. Д. де Сантіс (« Земля тремить», «Рим, 11 годин»).
 68. Л. Віконті («Земля тремить», «Найвродливіша»).
- Концепції А. Бергсона як стимул естетичних позицій кінематографістів Франції 1930-60-х рр.
69. Французька інваріація філософії екзистенціалізму (Ж.-П. Сартр, А. Камю, Г. Марсель, С. де Бовуар) як теоретичне підґрунтя «нової хвилі».
 70. Французька «нова хвиля». Ж. Л. Годар («На останньому подиху»). Ф. Трюффо («400 ударів»). А. Рене («Хіросіма, моя любов»).
 71. Нефрейдизм як напрям філософсько-психологічної та культурологічної думки.
 72. Ключові установки західної контркультури та їх відображення в літературі доби (К. Кізі, Дж. Селінджер та ін.).
 73. Репрезентація бунту в фільмах американської «контркультури» Кіномистецтво Італії як вираз постмодерну.
 74. Ф. Фелліні («Рим», «Амаркорд», «А корабель пливе...»).
 75. М. Антоніоні («Забріські Пойнт», «Професія: репортер»).
 76. Л. Віконті («Загибель богів», «Смерть у Венеції», «Людвіг», «Родинний портрет в інтер'єрі»). Бертолуччі (“Останнє танго у Парижі”).
 77. Специфіка буття людини в постмодерні.
 78. Постмодерний антропологічний ідеал в кінематографі (Швеція, Японія, Росія: компаративний дискурс).
 79. Несподіване трактування проблем повсякденності Ф. Озона.
 80. Драматизм особистості Д. Джармена, як сприяння усвідомленню сенсів сучасного буття

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчальні лекції, семінарські заняття, робота з першоджерелами (аналіз інформаційних джерел, літератури), робота з базами даних мережі Інтернет, виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Кредитно-модульна система організації навчального процесу передбачає застосування модульного навчання за кредитами і охоплює зміст, форми та засоби навчального процесу, форми контролю якості знань та вмінь, навчальної аудиторної та самостійної роботи студента. Змістовий модуль – це завершена, відносно самостійна, частина навчального курсу, що містить теоретичні та практичні завдання, систему навчально-методичного забезпечення.

Рейтингова система оцінювання – це система визначення якості виконаної студентом аудиторної та самостійної роботи, рівня набутих знань і вмінь шляхом оцінювання результатів усіх видів завдань.

Рейтинг складається з суми балів (за 100-бальною шкалою):

1. Аудиторна робота:

- відвідування лекційних занять – **7*1 = 7 балів**,
- робота на семінарських заняттях – **8*7=56 балів**,

2. Самостійна робота (письмове виконання) – **17 балів**;

3. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (реферат) – **20 балів**;

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) студент може набрати двома способами:

- з урахуванням балів набраних за результатами усіх виконаних робіт протягом курсу без складання заліку.
- із складанням заліку, якщо студент протягом семестру не набрав 60 балів або хоче підвищити свої бали.

12. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Усні та письмові відповіді на семінарських заняттях, тести, перевірка виконання письмової самостійної роботи, оцінка за виконання ІНДЗ, складання заліку.

ЗАПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Античний театр. Походження трагедії, комедії та сатиричної драми.
2. Театр доби Римської республіки та Імперії.
3. Середньовічний театр. Релігійна драма. Мораліте, міркалі.
4. Італійська «вчена комедія» та comedi dell'arte.
5. Специфічна техніка античного театру. Організатори та актори театральних вистав у Стародавній Греції й Римі.
6. Техніка та організація середньовічного театру.
7. Особливості формування театральних установ у Італії, Франції, Англії та Німеччині протягом XV-XVII ст.
8. Державні та приватні театральні установи – виникнення та розвиток.
9. Англійський театр доби Шекспіра. Іспанський театр XVII ст.
10. Історичний та соціальний контекст розвитку європейського театру XIX ст.
11. Стилї та напрямки європейської культури – театально-мистецький контекст.
12. На зламі сторіч: новаторські тенденції європейських театральних труп.
13. Російський театр XIX – початку XX століть.
14. Мистецтво театру в Україні XIX ст.
15. Політика українізації як джерело поступу театального мистецтва. Л.Курбас і «Березіль». Перші кроки кінематографа: винаходи Едісона та братів Мюлієрів.
16. Кіно Ж.Мельєса. Брайтонська школа.
17. Кінематограф США на початку XX ст.
18. Сюрреалізм та експресіонізм у кіно.
19. Фільми французького «Авангарду», «Абсолютне кіно» Еггелінга, Ріттера.
20. Джерела українського кінематографу.

21. Винахідники Й.Тимченко та Перші кіностудії у Ялті та Одесі.
22. Творчість І.Кавлерідзе, Л.Курбаса, Ф.Лопатинського у кінематографі України. ВУФКУ.
23. Журнали «Кіно» та «Кінотиждень».
24. Мистецька спадщина О.Довженка.
25. «Театр абсурду» - ілюстрація до драматургії Е.Іонеско, С.Беккета, А.Адамова та Ж.Жене.
26. Театральне відродження в Україні – вистави В.Більченко, О.Ліпцина, В.Малахова, Е.Мітніцького.
27. Джерела італійського неореалізму. Фільми Р.Росселліні, В. де Сіка, А.Блазетті. «Інший неореалізм» Ф.Фелліні та Л.Вісконті.
28. «Нова хвиля» у французькому кіно: «Красень Серж» К.Шаброля, «400 ударів» Трюффо, «Ніч і туман» А.Рене, «Брак дихання» Ж.Л.Годаря.
29. Кіно Голлівуду.
30. Анімаційні фільми – від У.Діснея до «аніме».

13. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

ЗАЛІК

Поточне тестування та самостійна робота														ІНДЗ	СРС	Відвідування усіх лекційних занять	Сума
модуль I.							модуль II.										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14				
7	7	7	7	14	7	7	7	7	7	7	7	14	7	20	17	4	100

T1, T2 ... – теми занять

Інтервальна шкала оцінювання навчальних досягнень студента

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою (для екзамену)
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Опорні конспекти лекцій, робоча програма навчальної дисципліни, використання мультимедійних презентацій, наочний матеріал тощо.

Програма навчальної дисципліни «Історія моди та дизайну» побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу у закладах вищої освіти Міністерства освіти і науки України.

15. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Белецкая Л.К. Украинский советский драматический театр. /Л.К.Белецкая. – К., 1984.
2. Бобошко Ю.М. Режисер Лесь Курбас. / Ю.М.Бобошко. – К.:Мистецтво, 1987.
3. Брюховецька Л.І. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Лариса Брюховецька. – К.: Логос, 2011. – 391 с
4. Зубавіна І. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті. – К.: Інститут проблем сучасного мистецтва. – 2007. – 296 с.
5. Єфименко. В.В. Культура Відродження. Історія світової культури. /В.В. Єфименко. – К., 1994.
6. Клековкін О.Ю. Містерія у генезі театральних форм і сценічних жанрів. – К., 2002.
7. Клековкін О.Ю. Античний театр. – К., 2004.
8. Коваленко Н.М. Лесь Курбас. – К., 1998.
9. Корнієнко Н. М.Театр як діагностична модель суспільства (Деякі універсальні механізми самоорганізації худ. культури) [Текст] : автореф... д-ра мистецтвознав. у формі наук. доп.: 17.00.01 / Корнієнко Неллі Миколаївна ; АН України, Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. - К., 1993. - 77 с.
10. Красильникова О.В. Історія українського театру ХХ століття.:Монографія. – К., 1999.
11. Кузьменко Є.М. Розвиток українського театального руху у 20-30-хрр. ХХ ст. / на прикладі творчості Л.Курбаса. / Є.М. Кузьменко. – К.:Знання, 1999.
12. Скуратівський В. Екранні мистецтва у соціокультурних процесах ХХ століття. Генеза. Структура. Функції. – К.: В-во Івана Федорова. – 1997. – Ч.1.— 224 с.; Ч.2.— 240с.
13. Український драматичний театр: Нариси історії: В 2 Т. / Ін-тмистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М.Рильського. – К.,1967.– Т.1: Дожовтневий період.
14. Український драматичний театр: Нариси історії: В 2 Т. / Ін-тмистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М.Рильського. – К., 1959.– Т.2:Радянський період.

Додаткова:

15. Антична культура : Довідник.. – К., 1993.
16. Дятчук В.В. Український тлумачний словник театральної лексики/ Всеукраїнське тов-во «Просвіта» ім. Т.Шевченка, Ін-т Мови НАН України. / В.В.Дятчук, Л.І. Барабан – К.: Просвіта, 2002.
17. Журов В. Минувшини кіно на Україні. – К., 1959.
18. Забужко О.С. Філософія української ідеї: Франківський період. /О.С.Забужко. – К., 1993.
19. Культурне відродження в Україні: історія і сучасність. – Львів, 1993.
20. Курбас Л. Березіль: Із творчої спадщини. – К., 1988.
21. Попович М.В. Нарис історії культури України. – К.,1998.
22. Серета Н.Б.Історія театру : навч.-метод. посіб. з дисципліни «Історія театру» для студентів ІІ курсу в галузі знань 0202 Мистецтво за напрямом підгот. 6.020205 "Образотворче мистецтво*"; в галузі знань 0101 Педагогічна освіта за напрямом підгот. 6.010106 "Соціальна педагогіка"; в галузі знань 0301 Соціально-політичні

науки за напрямом підгот. 6.130102 "Соціальна робота" / Серета Н. Б. ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. - Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2015. - 87 с.

23. Стайн Дж. Сучасна драматургія в історії та театральній практиці. У 3-х кн. / Дж. Стайн. – Львів, 2003.

Додаток до Робочої програми навчальної дисципліни щодо внесення змін

Зміни обговорено та затверджено на засіданні кафедри
протокол № ___ від «___» _____ 20__р.

Завідувач кафедри

_____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Аркуш обліку змін

№ п/п	№ та зміст пункту, до якого внесено зміни	ПІБ викладача	Підпис викладача